

vliegerfeest scheveningen

Toen ik 4 jaar geleden voor het eerst het idee kreeg om Japanse vliegeraars hier naar toe te halen, leek het me nog niet zo moeilijk. Nu echter ben ik wel een andere mening toegedaan. Vier jaar achter de schermen met de Stichting Scheveningen Bad proberen een sponsor te vinden, mensen enthousiast te maken, contact in Japan te zoeken, uitleggen waar Nederland ligt, opbellen, telexen, taalproblemen oplossen enz. enz. gaat je niet in de koude kleren zitten.

Nu ben ik toch wel een beetje trots dat eindelijk deze ca. 15 mans grote groep hier naar Nederland komt. De groep komt voornamelijk uit Shironé, een kleine agrarische stad van ca. 30.000 mensen en waar een traditie is van meer dan 200 jaar vliegerfeest achter elkaar. Als het rijstplanten achter de rug is, wordt er een week feest gevierd met als hoogtepunt elke middag het enorme vliegergevecht boven de rivier. Nu is het niet zo dat een groep opgeschoten jongers dit eventjes 'doen', nee het zijn eerbiedwaardige oudere Japanse rijstplanters, winkeliers enz. die de kunst eindelijk hebben mogen overnemen van de vader, terug tot in vele generaties. De wat jongere mensen helpen natuurlijk, maar het belangrijke werk doen toch de wat ouderen.

Eerst wordt het bamboeframe tevoorschijn gehaald en nagekeken, zonodig gerepareerd. Zo kan een frame van een vlieger bestaan uit bamboestokken van honderden jaren oud, ook het toom en het oplaattouw, geheel handgemaakt, kunnen een respectabele leeftijd hebben. De bespanning van de vlieger bestaat geheel uit kleine (ca. A4) velle-tjes "Washi", handgemaakt Japans papier, aan elkaar gelijmd tot dat soms 35 m² oppervlak werd verkregen. Daarna wordt er familie traditie-getrouw de beschrijving opgebracht, vaak met "Kabuki" theater figuren of andere legendarische strijders.

De twee voornaamste modellen die daar in Shironé gebruikt worden zijn de Sanjo Rokkakoe, de zeskantige en de rechthoekige O-Dako. De Rokkakoe is een specialistische vlieger uit Shironé en een van de weinige in Japan die oprolbaar zijn door de verticale staander er uit te halen. Traditioneel hebben deze vliegers een hoogte van bijna 3 meter. De O-Dako vlieger is met z'n 50 toomtouwen in z'n grootste 'vecht' maat 7 m hoog. Als de Rokkakoe vliegers opgela-

ten worden, elk door een team van ca. 5 man (met soms wel 2 of 3 generaties) stijgt er een gejuich en aanmoediging op van die kant van de rivier waar het begint.

De traditie wil dat er tussen de Oost en West kant van de rivier nog al eens een robbertje gevochten werd in de oude tijden. Nu is dat door een wijze man opgezet in een vriendelijk symbolisch luchtgevecht. Zo gauw de vliegers door gemanoevreer van 'oost' en 'west' zich in elkaar haken, dan schieten er onmiddellijk tientallen familieleden toe om al trekkend aan het touw de buit van de andere kant binnen te halen. Het luchtgevecht eindigt dus in een touwtrek wedstrijd.

De spanning, de sensatie, het meeleven van het publiek en de tientallen vliegers in de lucht zijn een belevenis die iedereen die van vliegers houdt gezien moet hebben! Het transport van al de materialen is een eigen probleem, dat gelukkig door de KLM werd opgelost. Er komen nl.:

- 2 O-Dako vliegers van 7 x 5 m,
- 2 O-Dako vliegers van 5 x 3 m,
- verschillende Sanjo Rokkakoe vliegers van 3 x 3 m

en natuurlijk alle bijbehorende materialen. Bij het gezelschap zal ook het hoofd van het vliegermuseum van Tokyo er zijn, om te kijken wat Nederland zo al te bieden heeft op vliegergebied.

Gerard

tip

Ieder mens heeft zo zijn voorkeuren en ik heb ontdekt, dat ik iemand ben, die wat vliegeren betreft, een neiging heeft tot licht en dun. Zou dat komen doordat ik indertijd afgekeurd werd voor militaire dienst omdat ik te licht en te dun was?

Had mijn slee van spinakernylon van 2.70 m hoog nog stokken van 12 mm Ø, mijn volgende van 2.40 m had al stokken van 8 mm Ø, terwijl mijn laatste slee van plastic folie van 1.80 m hoog nog maar ronde stokjes heeft van 4 mm doorsnee.

Genoemde witte slee van 2.40 m steeg statig omhoog bij zeer flauwe wind op het Noordwijkse strand, rood beschenen door de ondergaande zon. Een majestueus gezicht!

Henny Bal